

Elektros ir dujų rinkų apžvalga

Kainos ir prognozės / 2023 m. lapkritis

ELEKTRA

Vidutinės mėnesio „Nord Pool“ biržos elektros energijos kainos Lietuvos kainų zonoje pakilo 20 proc. iki 105,2 Eur/MWh.

20 % ↑
nuo praėjusio mėn.

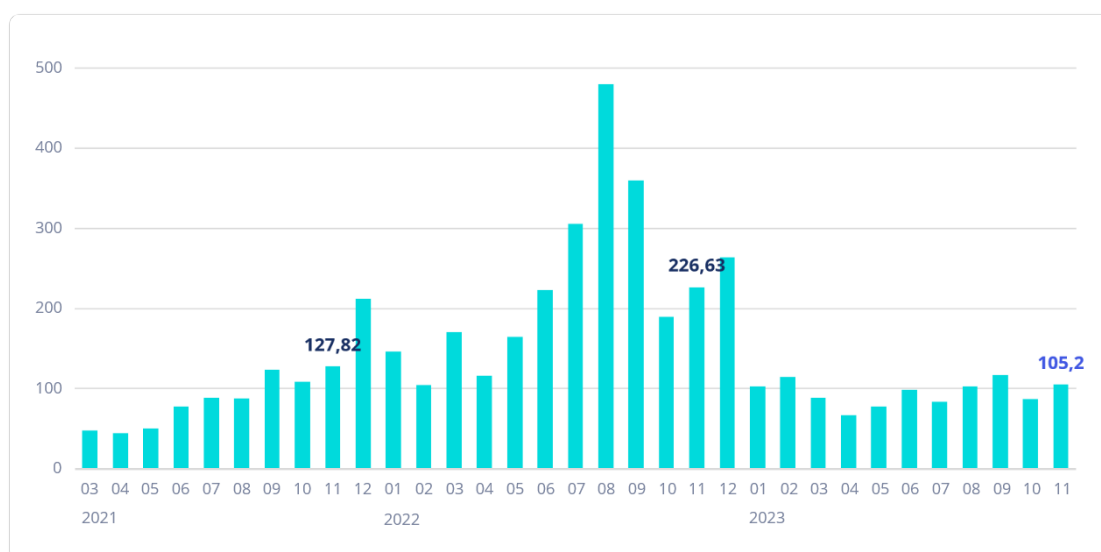
LAPKRITIS

105,2 Eur / MWh

SPALIS

87,37 Eur / MWh

Elektros energijos biržos „Nord Pool“ kainai Lietuvos kainų zonoje tiekėjas nedaro įtakos, o kainos pokyčius lemia tokie veiksniai kaip: Europoje ir kitose pasaulio šalyse besiklostančios situacijos, susijusios su energetika, geopolitinė padėtis, permainingos oro sąlygos, elektrinių atjungimai dėl planuoto remonto ar nenumatytų gedimų, besikeisiančios apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainos, klientų energijos vartojimo intensyvumas ir pan.

Lapkritį aukščiausia elektros energijos kaina buvo 287,87 Eur/MWh (lapkričio 21 d.), o žemiausia – 23,11 Eur/MWh (lapkričio 4 d.). Kas lėmė tokius kainų šuolius?

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Lapkričio mėnesį elektros energijos kainą formavę veiksniai:

Gedimas Suomijos branduolinėje jėgainėje

Dėl gedimo didžiausioje Suomijos branduolinėje jėgainėje ir sumažėjusios vėjo gamybos, Lietuvos dienos-prieš kainos padidėjo 148 proc. ir pasiekė 287,87 Eur/MWh. Kainų pokytis gali būti paaiškintas importo iš Suomijos į Lietuvą sumažėjimu. Tokie gedimai kelia diskusijų apie elektros energijos tiekimo stabilumą, bei signalizuoja, jog verslo klientai turėtų numatyti tokias rizikas renkantis tarp fiksuoto ir rinkos planų.

Suomijoje klaida aukcione lėmė didelius nuostolius

Dėl klaidos Suomijos elektros kainos „Nord Pool“ biržoje nukrito iki -500 Eur/MWh dešimčiai valandų. Už šią klaidą atsakinga įmonė „Kinect Energy“ dešimties valandų aukcione kiekvieną valandą pardavė vidutiniškai 5 787 MW daugiau nei reikėjo. Dėl šios klaidos vidutinė Suomijos elektros kaina penktadienį (lapkričio 24 d.) pasiekė rekordiškai žemą lygį – -203,40 Eur/MWh. Preliminariai skaičiuojama, jog dėl šios klaidos Suomijos įmonė „Kinect Energy“ ir kiti Suomijos gamintojai patyrė apie 44 mln. Eur nuostolių.

Švedija ruošiasi didinti branduolinės galios pajėgumus

Švedijos vyriausybė pristatė pasiūlymus svarbiam investavimui į branduolinę šalies energetiką. Pateikto plano tikslas – pakeisti senus branduolinių jėgainių reaktorius ir pastatyti naujus. Taip siekiama iki 2040 m. padidinti šalies branduolinės galios pajėgumą 10 GW.

Šis planas yra signalas, kad branduolinė energetika yra svarbi Švedijos ateities energetikos dalis. Taip pat jai numatytas svarbus vaidmuo siekiant ilgalaikių darnaus vystymosi ir anglies emisijų mažinimo tikslų. Ši tendencija turės įtakos iš Švedijos importuojamos elektros energijos kainoms Lietuvoje – prognozuojamas kainų kritimas. Be to, šios Švedijos investicijos kurs saugesnę elektros energijos sistemą Baltijos šalių regione, nes padidins regiono pajėgumus.

Saulės elektrinių galia Lietuvoje jau viršija 1 GW

Metais anksčiau nei planuota įgyvendintas Vyriausybės programos uždavinys iki 2025 m. Lietuvoje turėti 1,2 GW vėjo ir 1 GW galios saulės elektrinių tinklą. Šis tikslas yra dalis siekio iki 2030 m. Lietuvai apsirūpinti iš atsinaujinančių šaltinių pagaminta elektros energija.

Šiuo metu Lietuvoje bendra saulės ir vėjo elektrinių instaliuota galia sudaro 2266 MW (iš kurių vėjo – 1224 MW), ir yra didžiausia Baltijos šalyse. Šiuo metu Lietuva yra antroji pasaulyje šalis (po Kenijos) pagal saulės energetikos plėtrą.

Estijoje bus du baterijų parkai

Prancūzijos energijos saugojimo įmonė „Corsica Sole“ ir Estijos atsinaujinančios energijos projektų kūrėjas „Evecon“ pranešė apie

planus iki 2025 m. Estijoje pastatyti du baterijų parkus (bendras pajėgumas 400 MW). Šios baterijos atliks svarbų vaidmenį stabilizuojant Baltijos valstybių elektros tinklus po atsijungimo nuo Rusijos tinklo. Abu baterijų parkai, turintys bendrą 400 MW saugojimo pajėgumą, palaikys nepastovų vėjo ir saulės energijos generavimą.

Pirmojo baterijų parko statybos prasidės 2024 m. pavasarį, o antrojo – paskutinį ketvirtį. Palyginimui, Lietuvoje planuojami 200 MW galios energijos kaupimo įrenginių pajėgumai. Jau veikia trys baterijų parkai (Šiauliuose, Utenoje ir Alytuje), o paskutinis parkas (Vilniuje) šiuo metu laukia Valstybės energetikos reguliavimo tarnybos (VERT) vertinimo ir leidimų.

Ateities tendencijos

Elektros kainų prognozė

Ateities didmeninės elektros energijos kontraktų ([angl. conventional-forward](#)) prognozės indikuoja, kad gruodžio mėnesį elektros energijos kainos Lietuvoje kris maždaug [12 proc.](#) Šis pokytis numatomas dėl [numatomo](#) vėjo energijos gamybos [augimo](#) visame Europos regione.

Prognozuojama, kad iki švenčių periodo augs elektros energijos vartojimas. Tačiau, sulaukus Kalėdų, elektros energijos vartojimo įpročiai kris, todėl vartojimas kris, taip atsiras nedidelis pokytis elektros energijos vartojime Lietuvoje per gruodžio mėnesį.

✧ ignitis

mano.ignitis.lt
dar patogiau valdyti įmonės
sutartis, stebėti ir analizuoti
duomenis.

Atraskite privalumus

DUJOS

Gamtinių dujų tiekimo Nyderlandų
TTF *front month* indekso [reikšmė](#) ICE
biržoje

28 % ↑
nuo praėjusio mėn.

LAPKRITIS

46,79 Eur / MWh

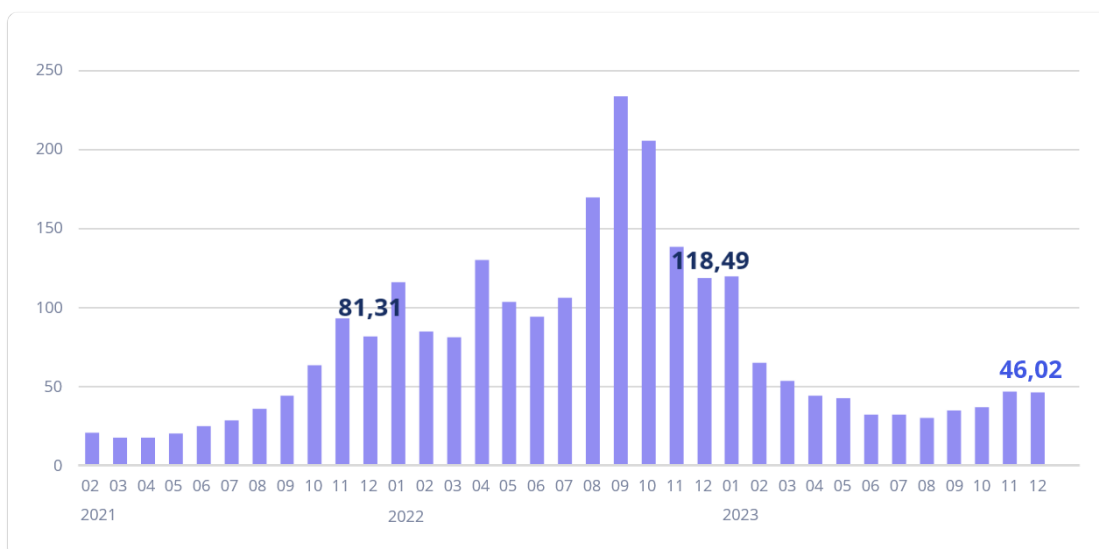
SPALIS

36,55 Eur / MWh

GRUODIS

46,02 Eur / MWh

Dauguma „Ignitis“ verslo klientų gamtines dujas perka vadovaudamiesi gamtinių dujų biržų indeksu: Baltijos šalių BGS1 ir Nyderlandų TTF kainomis, susietomis su didmenine rinka. Pastarojo indekso dinamika:

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Lapkričių gamtinių dujų kainą formavę veiksniai:

Kainų tendencijos

Lapkričio mėnesį gamtinių dujų kainos Europoje mažėjo nuo 50 Eur/MWh mėnesio pradžioje iki 42 Eur/MWh mėnesio pabaigoje. Kainų mažėjimas buvo pastebimas ir kitose pasaulio dujų rinkose. SGD kainos Azijos regione taip pat krito – nuo 54 Eur/MWh iki 46 Eur/MWh žiemos tiekimui. Kainų mažėjimą Europoje lėmė užtikrintas gamtinių dujų tiekimas (SGD ir vamzdynais), pilnai užpildytos Europos požeminės dujų saugyklos, mažas pramonės ir elektros gamybai skirtų dujų vartojimas.

Oro sąlygos

Šiltas lapkritis daugelyje vakarų Europos šalių leido išlaikyti užpildytas požemines dujų saugyklas (96,5 proc.), arba 105 mlrd. m³. Tai padeda

mažinti gamtinių dujų kainas Europoje, išlaikant pakankamą dujų pasiūlą. Gamtinių dujų tiekimas iš Norvegijos į Europą siekia beveik maksimalius techninius pajėgumus. Suskystintų gamtinių dujų tiekimas į Europos SGD terminalus taip pat išlieka užtikrintas, nes Azijos SPOT SGD poreikis žiemos metu nekyla kaip buvo tikėtasi. Tačiau rinkos analitikai teigia, kad Europos energetinė krizė dar nesibaigė, rinkos išlieka trapios, tad šaltesnė žiema arba neplanuoti techniniai ar geopolitiniai veiksniai dabartinį rinkos balansą gali lengvai pakreipti kita linkme.

Ženkliūs kainų pokyčiai

Šiuo metu Nyderlandų TTF indekso ateities sandorių kainos išlieka apie 40-42 Eur/MWh, arba tris kartus mažesnės lyginant su šių metų pradžia, kai kainos siekė apie 120 Eur/MWh. Kitų metų pavasarį dujų kainos šiuo metu ICE biržoje taip pat svyruoja apie 40 Eur/MWh. Galima tikėtis ir mažesnių kainų, priklausomai nuo žiemos sezono bei likutinio kiekio Europos požeminėse dujų saugyklose prasidedant pavasario sezonui.

Ateities tendencijos

Gamtinių dujų kainų prognozė

Gruodžio mėnesio pradžioje ICE tarpkontinentinėje biržoje TTF dujų indeksas žiemos sezonui siekė apie 42-44 Eur/MWh. Šiuo metu Europos dujų rinka išlieka gerai aprūpinta dujomis, tad nematoma reikšmingų veiksnių, galinčių išbalansuoti rinką. Orų atšalimas ir įvairūs geopolitiniai veiksniai išlieka pagrindiniais rizikos faktoriais, galinčiais didinti gamtinių dujų kainų volatilumą Europoje šią žiemą.

IGNITIS naujienos

Labiau savo ŠESD pėdsaku domisi įmonės, dirbančios tarptautinėje erdvėje

Kaip šioje rityje gali padėti „Ignitis“ sukurtas ŠESD emisijų vertinimo įrankis bei kokių sprendimų dažniausiai imamas siekiant valdyti energijos sąnaudas, dalijasi „Ignitis grupės“ energetinio efektyvumo programos vadovė Asta Vaitulevičė.

[Daugiau](#)

Ar žinojote, kad...

DUJOS

- ES sieks pratęsti gamtinių dujų kainų reguliavimą Europoje ir šią žiemą, toliau taikydama TTF *front-month* indekso kainų lubų ribojimą iki 180 Eur/MWh. Rinkos išlieka vis dar nervingos, tad būtina rinką stebėti. Šiuo metu numatytos kainų lubos galioja iki 2024 m. sausio mėnesio.
- Graikijoje gruodžio 17 d. pradės veikti naujas FSRU tipo SGD importo terminalas Aleksandropolyje. Jo metiniai išdujinimo pajėgumai – 5,5 mlrd. m³. Dalis šiam terminalui skirtų krovinių bus tiekiama ir į Bulgariją. Šiuo metu Graikijoje veikia vienas terminalas „Revithoussa“. Pernai SGD importas į Graikiją siekė apie 2,5 mlrd. m³ per metus.

Šį laišką gavote, nes sutikote gauti informaciją apie UAB „Ignitis“ paslaugas bei pasiūlymus. Informacijos apie paslaugas bei pasiūlymus gavimo galite atsisakyti čia:

[Atsisakyti](#)